

Jubileumcongres Supplement

Zorg voor de toekomst, Integrative Medicine in de praktijk

door Ellen IJspeert

Het tijdschrift Supplement bestaat al weer 10 jaar! Het heeft zich de afgelopen jaren gericht op integratie van reguliere en complementaire vormen van zorg. Het jubileumcongres wat op 3 oktober 2009 werd gehouden behandelde dan ook het onderwerp: integratieve geneeskunde, nu en in de toekomst.

Dagvoorzitter Jan Keppel Hesselink verwelkomde iedereen en met name de sprekers en gasten van het Memorial Sloan Kettering Cancer Centre in New York.

Paul Kaiser, arts, is oprichter van de Stichting tot Bevordering van Integrated Medicine en start dit congres. Hij streeft naar een open en wetenschappelijk dialoog tussen reguliere en complementaire zorg en bepleit het belang van het wetenschappelijke bewijs. Naar zijn mening is er creativiteit, fantasie en moed nodig om Randomized Controlled Trials te vernieuwen naar een multi-complement, multitarget-theorie. Zodoende kan het huidige, nu nog starre Evidence Based Medicine voor een grotere groep gelden en transparanter worden. Dit vergt wel tijd, geduld en een open houding vanuit het complementaire veld.

De volgende spreker, Edzard Ernst, hoogleraar complementaire geneeskunde aan de universiteit van Exeter, benadrukte het belang van wetenschappelijke onderbouwing van complementaire geneeswijzen. Hij heeft veel onderzoek gedaan naar de effectiviteit van diverse complementaire vormen van behandeling binnen de richtlijnen van de reguliere geneeskunde. Alleen met een gedegen wetenschappelijke onderbouwing ziet hij mogelijkheden tot succesvolle integratie. (www.pms.ac.uk/compmed)

Inès von Rosenstiel is kinderarts en oprichter van het Nationaal Informatie en Kennis Centrum Integrative medicine (NIKIM, www.nikim.nl). Zij gaf aan dat er niet één maar meerdere modellen zijn van uitvoering van Integrative Medicine (IM). In Nederland wordt in diverse ziekenhuizen IM toegepast waarbij acupunctuur ook gebruikt wordt. Nu is het integratief samenwerken nog niet gereguleerd. Zij geeft aan dat er diverse verschillende antwoorden zijn voor dezelfde problemen of uitdagingen als het gaat om het bepalen van het behandelplan. Er is behoefte aan richtlijnen om tot een holistische samenwerking te komen. Maar het al geleverde bewijs van kostenbesparing en patiëntentevredenheid is een stimulans om dit verder te ontwikkelen.

David Kopsky, arts en acupuncturist liet de luisteraars meedenken over wat men onder een "passende behandeling" kan verstaan, om onderscheid te kunnen maken tussen kaf en koren in het toepassen van aanvullende behandelwijzen. Effectiviteit is een combinatie van kwaliteit en acceptatie (formule van prof. Swinkels). Hij pleit voor een kwaliteitsindicator zoals ook al gebruikt wordt op de website van IOCOB in de vorm van een stoplicht. Hij vertelde over de richtlijnen die hierbij worden gebruikt en die bepalen of en in hoeverre een behandelwijze betrouwbaar en geschikt is of niet. (www.visionmed.org)

Mary Dyson, prominent onderzoeker op het gebied van weefselherstel deed verslag van onderzoek naar de invloed van laser op wondheling. Zij geeft aan dat alle onderdelen van het immuunsysteem verbonden zijn door lymfvaten en bloedvaten en vele capillairen ervan onder de huid gelokaliseerd zijn. De elektromagnetische energie van laser interacteren met lichaamseigen elektronen in de cellen van het huidoppervlak en beïnvloeden op die wijze het zelfhelend vermogen van het organisme. (www.laser.nu)

Het middagprogramma bestond uit drie lezingen van onderzoekers van het Memorial Sloan Kettering Cancer Centre (www.mskcc.org). Hier wordt complementaire zorg aangeboden naast de reguliere behandelwijze, waarbij ook rekening wordt gehouden met iemands persoonlijke voorkeur voor aanvulling.

Barrie Cassileth is daar psychosociaal oncoloog. Zoals haar functietitel al zo mooi aangeeft is integratie voor haar een bijna vanzelfsprekende ontwikkeling die alleen maar voordelen geeft. Zij legt uit waarom er behoefte was aan aanvulling naast de reguliere methoden en hoe ze het in het MSKCC hebben aangepakt om dit geaccepteerd te krijgen. Uit onderzoek blijkt dat onder andere met behulp van acupunctuur en voeding/kruiden het herstel-ziekteproces beter wordt doorlopen (www.integrativeonc.org). De voorwaarde voor de keuze voor een aanvullende behandelwijze in het MSKCC is dat deze rationeel en evidence based is.

Kathleen Wesa, internist toonde aan dat beweging, voeding en mind-body oefeningen (yoga, meditatie etc) een grote preventieve rol speelt bij het ontstaan van kanker. Dit is onderzocht bij borst- en dikke darmkanker en bewijst het belang van aanvullende behandelwijzen (www.dietandcancerreport.org).

Simon Yeung is acupuncturist en farmacoloog en onderzoekt pijnmanagement binnen de oncologie. Hij verklaart de link tussen het effect van een naald en analgesie via de Gate Theory en immunomodulatie. Ook benadrukt hij de positieve werking van sommige kruiden en waarschuwt voor de combinatie met medicatie. Zijn zeer

uitgebreide kennis van kruiden en medicijnen is voor iedereen toegankelijk via www.mskcc.org/aboutherbs.

Dagvoorzitter Jan Keppel Hesselink introduceerde en bedankte elke sprekers op een unieke wijze. Hij overhandigde ieder een kado (een olifantje) en vertelde daar een op de spreker toegespitst verhaaltje bij. Zo waren er vijf blinden die rondom een olifant stonden. Ieder van hen nam iets van het onbekende dier waar. De een ontdekte de ruwe huid en de ander de slurf en uiteindelijk kwamen ze samen tot de ontdekking dat het een olifant was! Deze congresdag inspireerde om samen, geïntegreerd een mooie toekomst te bouwen.

(Quote uit de presentatie van Paul Kaiser:

"Fantasie is belangrijker dan weten, want weten is begrensd"

Albert Einstein)